

Olimpiada de Lingvistică „Solomon Marcus” etapa județeană

24 februarie 2024

Secțiunea Performanță (cls. a IX-a - a XII-a)

Reguli generale

- Ascultați cu atenție supraveghetorii și urmați instrucțiunile acestora.
- Timpul de lucru efectiv este de **patru ore**. Setul de probleme are șase pagini și conține **trei probleme**. Puteți rezolva problemele în orice ordine.
- În timpul concursului este interzisă folosirea oricăror materiale scrise sau tipărite, precum și a oricărui ajutor din exterior.
- Dacă aveți întrebări în legătură cu oricare dintre probleme, ridicați mâna și întrebați unul dintre supraveghetori. Supraveghetorul va consulta membrii Comisiei Centrale înainte de a vă răspunde.
- Punctajul maxim pentru fiecare problemă este de **100 de puncte**. Rezultatul final reprezintă media aritmetică a punctajelor.

Reguli pentru formularea rezolvării problemelor

- Nu copiați problemele.
- Rezolvați fiecare problemă pe foile de răspuns primite.
- Scrieți doar răspunsurile la cerințele problemei. **NU** trebuie să descrieți regulile pe care le-ați identificat în date și nici raționamentul avut în vedere.

PROBLEMA NR. 1 (100 de puncte) Se dau următoarele forme verbale în limba nez perce și traducerile lor în limba română:

tíim'ecáaqa	<i>Eu am scris.</i>
ʔeméeyhekí cáaqa	<i>Eu l-am văzut dimineața.</i>
péetéewc'íiqce	<i>El îi vorbește noaptea.</i>
péephehíkíiqa	<i>Ei l-au văzut.</i>
péephehipísix	<i>Ei îl mănâncă.</i>
pec'íiqciiqa	<i>Noi am vorbit.</i>
hiipísáaqa	<i>El a mâncat.</i>
peméeyhipísix	<i>Noi luăm micul dejun.</i>
hitok'walatíim'ece	<i>El scrie rapid.</i>
tok'walac'íiqce	<i>Eu vorbesc rapid.</i>
péesepéehipse	<i>El îl hrănește.</i>
péehékice	<i>El îl vede.</i>
ʔesepéc'íiqcáaqa	<i>Eu l-am făcut să vorbească.</i>
téewtok'walakeʔéycáaqa	<i>Eu am fugit noaptea.</i>

(a) Traduceți în limba română:

1. hekíce	3. péepesepéekeʔéycix
2. hipetéewhipísiiqa	4. péeméeysepéetíim'ecáaqa

(b) Traduceți în nez perce, știind următoarele verbe:

tinkíc – a muri

cúukwec – a ști

hinimíis – a plânge

5. <i>Eu am înfulecat micul dejun.</i>	7. <i>El plânge.</i>
6. <i>Noi îi explicăm (lui).</i>	8. <i>Ei au murit rapid.</i>

△ Nez perce este o limbă sahapiană vorbită de poporul amerindian cu același nume din nord-vestul Statelor Unite ale Americii. În prezent limba are sub 100 de vorbitori nativi, existând însă un program de revitalizare a limbii.

ʔ, c', m', k'w sunt consoane specifice limbii. Dublarea unei vocale reprezintă lungirea acesteia. Semnul ˆ marchează accentuarea unei vocale simple sau lungi.

— Elena-Tamara Ivanof

PROBLEMA NR. 2 (100 de puncte) În khuzdul, substantivele au o formă specială atunci când sunt posedate/deținute de un alt substantiv (de ex. *piciorul [regelui]*). Se dă forma de nominativ singular, precum și formele de singular și plural al obiectului posedat, și traducerile lor în limba română.

Nominativ singular	Posedat singular	Posedat plural	Traducere
basn	basnu	basun	<i>picior</i>
bahd	bahdu	bahûdu	<i>briză</i>
ugrur	ugruru	gurûru	<i>ecou</i>
shathr	shathru	shathûru	<i>nor</i>
uzbad	uzbadu	uzbud	<i>rege</i>
usrun	usrunu	surûnu	<i>dans</i>
neked	nekedu	nekud	<i>material textil</i>
shubtu	shubtû	shubûtu	<i>intelență</i>
kheled	kheledu	khelud	<i>sticlă</i>
imgan	imganu	migun	<i>cerc</i>
kursu	kursû	kurûsu	<i>conexiune</i>
sutdu	sutdû	sutûdu	<i>afecțiune</i>
‘afh	‘afhu	‘afûhu	<i>rouă</i>
targ	targu	tarug	<i>barbă</i>
uzhar	uzharu	uzhur	<i>constructor</i>
inbar	inbaru	_ (1) _	<i>corn/bucium</i>
_ (2) _	ukmulu	kumûlu	<i>melodie</i>
zenet	_ (3) _	zenut	<i>fibră</i>
_ (4) _	thandu	thanud	<i>braț</i>
luymu	luymû	_ (5) _	<i>indiferență</i>
muhhu	_ (6) _	muhûhu	<i>confuzie</i>
_ (7) _	gafru	_ (8) _	<i>fum</i>
_ (9) _	ifkhamu	fikhum	<i>triunghi</i>
_ (10) _	_ (11) _	umrul	<i>iubit</i>
_ (12) _	dezebu	_ (13) _	<i>diamant</i>
_ (14) _	idzabu	_ (15) _	<i>romb</i>
razkh	_ (16) _	_ (17) _	<i>picătură de ploaie</i>
_ (18) _	_ (19) _	gurûthu	<i>ambție</i>
ubrak	_ (20) _	_ (21) _	<i>tăietor (persoană)</i>
_ (22) _	_ (23) _	khurûbu	<i>galop</i>
madkh	_ (24) _	_ (25) _	<i>deget</i>

(a) Completați spațiile lipsă (1-25).

(b) Un elf lingvist încearcă să adauge cuvintele **ibdakh**, **geber**, **‘azg** și **ubzan** în compendiul său despre limba khuzdul, însă a realizat că traducerile (în forma de nominativ singular) nu sunt în ordinea corectă.

	Nominativ singular
26.	ibdakh
27.	geber
28.	‘azg
29.	ubzan

	Traducere
A.	<i>fontă (fier topit)</i>
B.	<i>grădinar</i>
C.	<i>cruce</i>
D.	<i>ochi</i>

(c) Determinați corespondențele corecte.

(d) Lingvistul încearcă acum să decline substantivul *dansator* în khuzdul, dar a uitat să-și noteze traducerea. Completați spațiile lipsă (30-32).

Traducere	Nominativ singular	Posedat singular	Posedat plural
<i>dansator</i>	__ (30) __	__ (31) __	__ (32) __

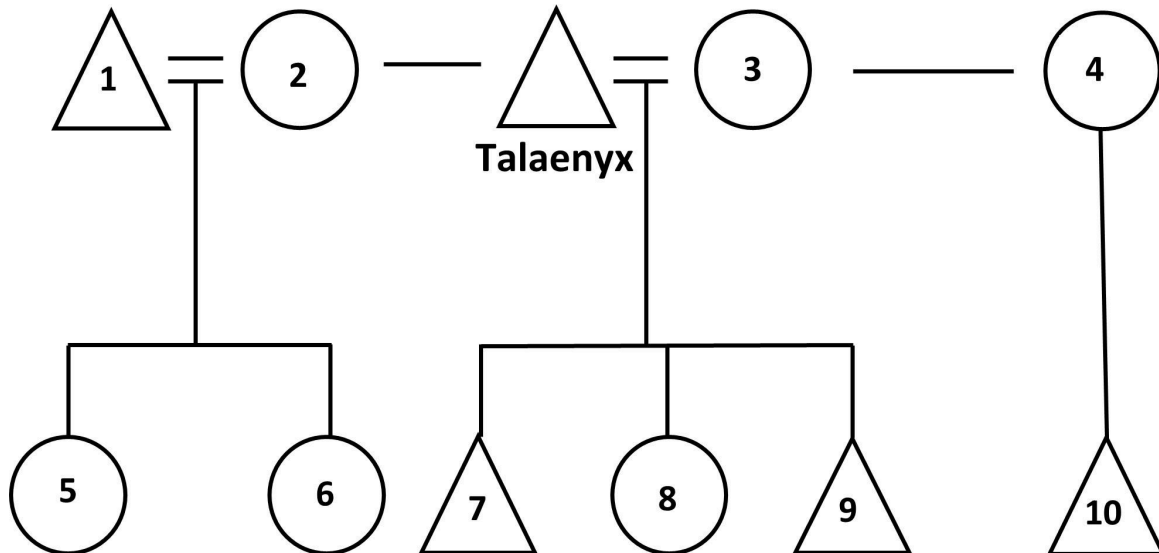
△ Limba khuzdul este o limbă construită de J. R. R. Tolkien pentru universul *Stăpânul Inelelor*. Khuzdul este limba secretă a gnomilor din seria de romane și filme.

‘, y, kh, sh și **th** reprezintă consoane de sine-stătătoare.

û este varianta lungă a vocalei **u**.

— Ioana Bouroș

PROBLEMA NR. 3 (100 de puncte) Se dă arborele genealogic al unei familii vorbitoare de limba valiriană înaltă:

Triunghiurile reprezintă bărbați, iar cercurile femei. În aceeași generație, persoanele sunt scrise de la mare la mic ca vârstă, de la stânga la dreapta (ex: 3 este mai în vârstă decât 4, dar mai tânăr decât 1 și 2). O singură linie orizontală reprezintă frați/surori, două linii reprezintă căsătoria. Șase membri ai familiei își prezintă rudele:

“Nyx Baerys.

Aelarys ñuhys valzÿrys issa.
Talaenyx ñuhor valonqar issa.
Eraesys se Hemys ñuhi tali issi.”

“Nyx Naeremys.

Daehna se Saemys ñuhi muñi issi.
Talaenyx ñuha kepa issa.
Baerys ñuha velma issa.
Gaerys se Raerys ñurha valonqri issi.
Eraesys se Hemys ñuhi velmanni issi.”
Vinar ñuha lëkia issa.

“Nyx Talaenyx.

Daehna ñuhys åbrazÿrys issa.
Naeremys ñuha tala issa.
Baerys ñuha mandia issa.”

“Nyx Saemys.

Daehna ñuha mandia issa.
Raerys ñuhys trësy issa.”

“Nyx Eraesys.

Baerys ñuha muña issa.
Aelarys ñuha kepa issa.
Talaenyx ñuhor qÿbor issa.
Hemys ñuhor hāedar issa.
Vinar, Naeremys se Gaerys ñuhi qÿbranni issi.”

“Nyx Vinar.

Eraesys se Hemys ñuhi velmanni issi.
Baerys ñuha velma issa.
Gaerys se Raerys ñurha valonqri issi.
Naeremys ñuhor hāedar issa.
Daehna se Saemys ñuhi muñi issi.”

(a) Completați arborele genealogic cu numele persoanelor.

(b) Traduceți următorii termeni în limba română:

11. ābrazȳrys	12. muña	13. velma	14. tala
15. qȳbranna	16. trēsȳ	17. valonqar	18. kepa

(c) Alți membri ai familiei își prezintă rudele:

Raerys	Gaerys ñuha __ (A) __ issa. Naeremys ñuha __ (B) __ issa.
Daehna	Saemys __ (C) __ issa. Talaenyx __ (D) __ issa. Naeremys __ (E) __ issa.
Gaerys	Saemys __ (F) __ issa. Hemys __ (G) __ issa.

Completați spațiile lipsă (A-G). Fiecare spațiu conține unul sau două cuvinte.

△ Valiriana înaltă este o limbă menționată în seria de romane fantastice *Cântec de gheață și foc* de George R.R. Martin, și construită de lingvistul David J. Peterson pentru serialele *Urzeala tronurilor* și *Casa Dragonului*.

ñ este o consoană. y este o vocală. O bară deasupra unei vocale arată lungirea acesteia.

— Nicoleta Dobrică

Editori: Ioana Bouroș, Mihai Bratu, Valentina Cojocaru, Nicoleta Dobrică,
Diana Harambaș, Paul Helmer, Elena-Tamara Ivanof, Dan-Mircea Mirea,
Vlad A. Neacșu, Bianca Negrău, Roxana Preda (Dincă)

Succes!